

**Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas
(ANO/EEK) Noteikumi Nr. 124 – Vienoti noteikumi par riteņu
apstiprināšanu vieglajiem automobiļiem un to piekabēm**

1. DARBĪBAS JOMA

Šos noteikumus piemēro jauniem rezerves riteņiem, kas paredzēti M₁, M₁G, O₁ un O₂ kategoriju 1/ transportlīdzekļiem.

Saskaņā ar 2.3. un 2.4.1. punktu tos nepiemēro oriģinālā aprīkojuma riteņiem vai riteņu ražotāju rezerves riteņiem. Tos nepiemēro „speciālajiem riteņiem” — 2.5. panta definīcija — kuriem piemēro valsts apstiprinājumu.

Šajos noteikumos apkopotas prasības attiecībā uz riteņu ražošanu un uzstādīšanu.

2. DEFINĪCIJAS

Šajos noteikumos ir šādas definīcijas.

2.1. „Ritenis” ir rotējoša nesošā detaļa starp riepu un asi. Parasti tas sastāv no divām galvenajām daļām:

- (a) loka;
- (b) riteņa diska.

Loks un riteņa diska var būt nedalāmi, pastāvīgi savienoti vai atvienojami.

2.1.1. "Diskveida ritenis" ir pastāvīga loka un riteņa diska kombinācija.

2.1.2. „Ritenis ar demontējamu loku” ir ritenis, kurš konstruēts tā, ka demontējamais loks ir piestiprināts pie riteņa diska.

2.1.3. „Loks” ir riteņa daļa, uz kuras uzmontēta riepa un kas ir riepas balsts.

2.1.4. „Riteņa diska” ir riteņa daļa, kura atbalsta detaļu starp asi un loku.

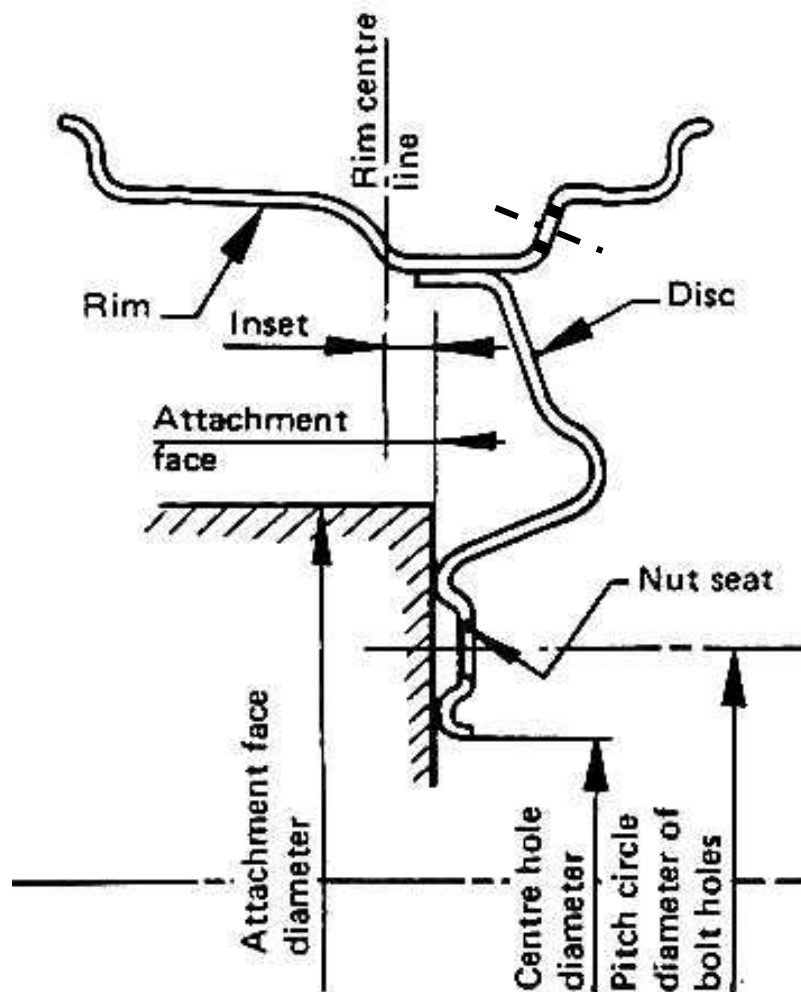
2.2. „Riteņa tips” ir ritenis, kuram neatšķiras šādi galvenie parametri:

2.2.1. riteņa ražotājs;

1/ M un O kategorijas kā noteikts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) (dokuments TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2) 7. pielikumā.

- 2.2.2. riteņa vai loka izmēra apzīmējums (atbilstīgi ISO 3911:1998);
- 2.2.3. konstrukcijas materiāli;
- 2.2.4. riteņa stiprinājuma vietas;
- 2.2.5. maksimālā pieļaujamā slodze;
- 2.2.6. ieteicamais maksimālais riepu spiediens;
- 2.2.7. ražošanas metode (metināts, kalts, liets, ...).
- 2.3. „Oriģinālā aprīkojuma riteņi” ir riteņi, kurus transportlīdzekļa ražotājs ir atļāvis uzmontēt transportlīdzekļa modelim transportlīdzekļa ražošanas laikā.
- 2.4. „Rezerves riteņi” ir riteņi, kas ir paredzēti oriģinālā aprīkojuma riteņu nomaiņai transportlīdzekļa darbmuža laikā. Rezerves riteņu kategorijas ir šādas:
  - 2.4.1. „transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņi” ir riteņi, kurus piegādājis transportlīdzekļa ražotājs;
  - 2.4.2. „identiski rezerves riteņi” ir riteņi, kuri ražoti ar to pašu ražošanas aprīkojumu un tiem pašiem materiāliem, kas lietoti transportlīdzekļa ražotāja piegādātu rezerves riteņu ražošanai. Tie atšķiras no transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņiem tikai ar to, ka tiem nav transportlīdzekļa ražotāja preču zīmes un daļas numurs;
  - 2.4.3. „atveidoti rezerves riteņi” ir riteņi, kuri ir transportlīdzekļu ražotāja rezerves riteņu kopijas, bet tos ražojis ražotājs, kas nav transportlīdzekļa ražotāja konkrēto riteņu piegādātājs. Attiecībā uz konstrukciju (pamata profilu, izmēriem, uzsēdinājumu, materiāla tipu un kvalitāti utt.) un darbmuža ilgumu tās pilnībā atbilst transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņiem;
  - 2.4.4. „dalēji atveidoti rezerves riteņi” ir riteņi, kurus ražo ražotājs, kurš nav transportlīdzekļa konkrēto riteņu piegādātājs. Attiecībā uz konstrukciju, uzsēdinājumu, loka apzīmējumu, riteņa stiprinājuma efektīvo diametru un montāžas tapas diametru, tie atbilst oriģinālā aprīkojuma riteņim, bet riteņa profils, materiāls utt. var atšķirties.
- 2.5. „Speciālie riteņi” ir riteņi, kuri nav oriģinālā aprīkojuma riteņi un kuri neatbilst 2.4. punktā aprakstīto riteņu kritērijiem (piemēram, riteņi ar atšķirīgu loka platumu vai diametru).
- 2.6. „Uzsēdinājums” ir attālums no diska savienotājvirsmas līdz loka centra līnijai (tas var būt pozitīvs, kā parādīts 1. zīmējumā, nulle vai negatīvs).

1. attēls

Paskaidrojumi:	
Rim centre line	Loka centra līnija
Rim	Loks
Inset	Uzsēdinājums
Disc	Disks
Attachment face	Svienotājpvirsmā
Nut seat	Uzgriežņa iedobe
Attachment face diameter	Savienotājpvirsmas diametrs
Center hole diameter	Ass vietas diametrs
Pitch circle diameter of bolt holes	Bultskrūvju vietu efektīvais diametrs

2.7. „Dinamiskais rādiuss” ir dinamiski noslogots rādiuss, kuru definē kā teorētisko griešanās perimetru, kas dalīts ar lielākās riepas 2π , ko izmantotu ritenim saskaņā ar riteņa ražotāja norādījumiem.

- 2.8. „Starptautiskie riepu un disku standarti” ir dokumenti, kuros atspoguļota riteņu standartizācija, ko izdevušas šādas organizācijas:
- (a) Starptautiskā standartu organizācija (ISO) 2/;
  - (b) Eiropas Riepu un disku ražotāju apvienība (ETRTO) 3/: „Standartu rokasgrāmata”;
  - (c) Eiropas Riepu un disku ražotāju apvienība (ETRTO) 3/: „Inženierijas konstrukciju informācija — novecojuši dati”;
  - (d) Riepu un disku asociācija *Inc. (TRA)* 4/: „Gadagrāmata”;
  - (e) Japānas Autobūves riepu ražotāju asociācija (JATMA) 5/: „Gadagrāmata”;
  - (f) Austrālijas Riepu un disku asociācija (TRAA) 6/: „Standartu rokasgrāmata”;
  - (g) Associação Latino Americana de Pneus e Aros (ALAPA) 7/: „Manual de Normal Technicas”;
  - (h) Skandināvijas Riepu un disku ražotāju organizācija (STRO) 8/: „Datu uzzīņu grāmata”.

Riepu standartus var saņemt:

2/ ISO, 1, rue de Varembé, Case postale 56, CH-1211 Genève 20 — Šveice

3/ ETRTO, 32 Av. Brugmann - Bte 2, B-1060 Brussels, Beļģija

4/ TRA, 175 Montrose West Avenue, Suite 150, Copley, Ohio, 44321 ASV

5/ JATMA, NO.33 MORI BLDG. 8th Floor 3-8-21, Toranomom Minato-Ku, Tokio 105-0001, Japāna

6/ TRAA, Suite 1, Hawthorn House, 795 Glenferrie Road, Hawthorn, Victoria, 3122. Austrālija

7/ ALAPA, Avenida Paulista 244-12º Andar, CEP, 01310 Sao Paulo, SP Brazīlija

8/ STRO, Älggatan 48 A, Nb, S-216 15 Malmö, Zviedrija

- 2.9. „Tehniska plaisa” ir materiālā izveidojusies plaisa, kas ir platāka par 1 mm un parādās dinamiskā testa laikā (defektus, kas radušies ražošanas procesā, ņem vērā).
- 2.10. „Riteņa skava” ir rotējoša kontūras forma, ko veido iekšējais riteņa profils (skatīt 10. pielikumu, 1. attēls).
- 2.11. „Riepas izmēra apzīmējums” ir apzīmējums, kas norāda nominālo šķērsriezuma platumu, nominālo aspekta koeficientu un vispārpieņemto numuru, kas apzīmē nominālo loka diametru (šie termini definēti Noteikumos Nr. 30).

3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

- 3.1. Ražotājs vai viņa pilnvarots pārstāvis iesniedz riteņa tipa apstiprinājuma pieteikumu, pievienojot šādus dokumentus.
- 3.1.1. Rasējumi, trijos eksemplāros, pietiekami detalizēti tipa identificēšanai. Rasējumos norāda vietu, kas paredzēta apstiprinājuma atzīmei un riteņa marķējumam;
- 3.1.2. Tehniskais apraksts, kurā ietverta vismaz šādi raksturojoši lielumi:
- 3.1.2.1. rezerves riteņa kategorija — skatīt 2.4.2., 2.4.3. un 2.4.4. punktus;
- 3.1.2.2. loka profila apzīmējums — riteņa uzsēdinājums — riteņa piestiprināšanas detaļas;
- 3.1.2.3. tapskrūvju un uzgriežņu savilces griezes moments;
- 3.1.2.4. balansēšanas svaru piestiprināšanas metode;
- 3.1.2.5. nepieciešamie aksesuāri (piem., montēšanas papildu sastāvdaļas);
- 3.1.2.6. atsauce uz starptautiskiem standartiem;
- 3.1.2.7. piemērotība bezkameru riepu montēšanai;
- 3.1.2.8. piemērotie ventiļu veidi;
- 3.1.2.9. maksimālā slodze;
- 3.1.2.10. maksimālais spiediens riepā;
- 3.1.2.11. materiāls, t.sk. ķīmiskais sastāvs (skatīt 4. pielikumu);
- 3.1.2.12. transportlīdzekļa ražotāja norādītais oriģinālā aprīkojuma riepu izmēra apzīmējums.
- 3.1.3. Saskaņā ar šo noteikumu 10. pielikuma 1. punktu nepieciešamie dokumenti:

- transportlīdzekļa raksturojums (10. pielikums, 1.2. punkts);
- papildu raksturojums (10. pielikums, 1.3.punkts);
- uzstādīšanas instrukcija (10. pielikums, 1.4. punkts); un
- papildu prasības (10.pielikums, 2. punkts).

3.1.4. Riteņa tipa riteņa paraugu, kas nepieciešams tipa apstiprinātājai iestādei laboratorijas testu veikšanai vai testu ziņojumu sagatavošanai.

3.2. Ja apstiprinājuma pieteikums tiek iesniegts identiskam ritenim, pieteikuma iesniedzējam tipa apstiprinātāja iestādei pierāda, ka ritenis patiesi ir „identisks rezerves ritenis” kā definēts 2.4.2. punktā

4. APSTIPRINĀJUMS

4.1. Ja apstiprinājumam iesniegtais ritenis atbilst 3. punktu prasībām, šim riteņa tipam piešķir apstiprinājumu.

4.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Pirmie divi cipari (pašreiz 00 noteikumu sākotnējai redakcijai) norāda to grozījumu sēriju, kurā ietverti jaunākie lielākie tehniskie grozījumi, kas šajos noteikumos veikti apstiprinājuma piešķiršanas laikā. Tā pati līgumslēdzējas puse nevar piešķirt to pašu numuru cita tipa ritenim.

4.3. Riteņa tipa apstiprinājuma vai noraidījuma paziņojums vai apstiprinājuma attiecinājums uz citu tipu saskaņā ar šiem noteikumiem jāpaziņo 1958. gada nolīguma dalībvalstīm, kuras piemēro šos noteikumus, ar paziņojumu, kas atbilst šo noteikumu 1. pielikumā iekļautajai veidlapai.

4.4. Katram ritenim, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam riteņa tipam, papildus 5. punktā noteiktajam marķējumam jābūt skaidri salasāmam un neizdzēšamam starptautiskam marķējumam, kas sastāv no:

4.4.1. riņķa līnijā ietverta burta E, kuram seko tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķīrusi apstiprinājumu (skatīt 2. pielikumu); 9/

4.4.2. šo noteikumu numura, kuram seko burts R, domu zīme un apstiprinājuma numurs saskaņā ar 4.2. punktu.

4.5. Marķējumam jābūt pastāvīgam, redzamam un skaidri salasāmam, kad ritenim uzmontēta riepa.

4.6. Šo noteikumu 2. pielikumā dots piemērs marķējuma izkārtojumam uz riepas.

- 4.7. Riteņa ražotāja telpas var izmantot testa vajadzībām, ar nosacījumu, ka apstiprinātāja iestāde vai iecelts pārstāvis ir liecinieks šāda testa veikšanai.

9/ 1 Vācijai, 2 Francijai, 3 Itālijai, 4 Nīderlandei, 5 Zviedrijai, 6 Beļģijai, 7 Ungārijai, 8 Čehijai, 9 Spānijai, 10 Dienvidslāvijai, 11 Apvienotajai Karalistei, 12 Austrijai, 13 Luksemburgai, 14 Šveicei, 15 (pieejams), 16 Norvēģijai, 17 Somijai, 18 Dānijai, 19 Rumānijai, 20 Polijai, 21 Portugālei, 22 Krievijas Federācijai, 23 Grieķijai, 24 Īrijai, 25 Horvātijai, 26 Slovēnijai, 27 Slovākijai, 28 Baltkrievijai, 29 Igaunijai, 30 (pieejams), 31 Bosnijai un Hercegovinai, 32 Latvijai, 33 (pieejams), 34 Bulgārijai, 35 (pieejams), 36 Lietuvai, 37 Turcijai, 38 (pieejams), 39 Azerbaidžānai, 40 Bijušai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai, 41 (pieejams), 42 Eiropas Kopienai (Apstiprinājumu piešķir dalībvalsts izmantojot to attiecīgo EEK simbolu), 43 Japānai, 44 (pieejams), 45 Austrālijai, 46 Ukrainai, 47 Dienvidāfrikai, 48 Jaunzēlandei, 49 Kiprai, 50 Maltai un 51 Korejas Republikai. Turpmākos numurus pārējām valstīm piešķir hronoloģiskā secībā, kādā tās ratificē Nolīgumu par vienotu tehnisko priekšrakstu pieņemšanu riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un daļām, kuras var uzstādīt un/vai izmantot riteņu transportlīdzekļos, un saskaņā ar šiem priekšrakstiem piešķiramo atbilstības novērtēšanas apstiprinājumu savstarpējās atzīšanas nosacījumiem, un šādi piešķirtos numurus Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs paziņo šā nolīguma dalībvalstīm.

5. RITEŅA MARĶĒJUMS

- 5.1. Ritenim jābūt pastāvīgi un salasāmi apzīmētam ražotāja izvēlētā vietā, bet marķējumam jābūt redzamam, kad riepu uzmontē uz riteņa. Marķējumā norādīts

5.1.1. ražotāja nosaukums vai preču zīme;

5.1.2. riteņa vai loka profila apzīmējums;

5.1.2.1. to izsaka saskaņā ar vienu no starptautiskajiem riepu un disku standartiem un tajā jābūt vismaz:

loka izmēra apzīmējumam, kas ietver:

loka profila apzīmējuma nominālo loka diametru,

simbolu „x”, ja ir viengabala loks,

simbolu „-”, ja ir vairāku gabalu loks,

burtu „A”, ja ligzda atrodas asimetriski (fakultatīvs),

burtu „S”, ja ligzda atrodas simetriski (fakultatīvs);

5.1.3. riteņa uzsēdinājums;

- 5.1.4. izgatavošanas datums (vismaz mēnesis un gads);
- 5.1.5. riteņa/loka daļas numurs.
- 5.2. Šo noteikumu 3. pielikumā dots riteņa marķējumu paraugs.
- 6. **VISPĀRĒJAS PRASĪBAS**
- 6.1. Loka profils atbilst riteņa ražotāja norādītajam starptautiskajam standartam.
- 6.2. Loka profils nodrošina riepu un ventiļu pareizu montāžu.
- 6.2.1. Riteņi, kas paredzēti izmantošanai ar bezkameru riepām, nodrošina gaisa saglabāšanu.
- 6.3. Riteņa konstrukcijai izmantotos materiālus pārbauda saskaņā ar 4. pielikumu.
- 6.4. Identiska rezerves riteņa gadījumā, kā tas noteikts 2.4.2. punktā, nepiemēro prasību veikt fizisku pārbaudi saskaņā ar 6.5. punktu vai transportlīdzekļa montāžas pārbaudi saskaņā ar šo noteikumu 10. pielikuma 2. punktu.
- 6.5. Atveidotiem rezerves riteņiem un daļēji atveidotiem rezerves riteņiem piemēro šādus testus.
- 6.5.1. Tērauda riteņi
- 6.5.1.1. Diskveida riteņi
  - (a) rotācijas ar lieci tests saskaņā ar 6. pielikumu;
  - (b) ripošanas tests saskaņā ar 7. pielikumu.
- 6.5.2. Alumīnija sakausējuma riteņi
- 6.5.2.1. Viengabala riteņi
  - (a) korozijas tests saskaņā ar 5. pielikumu. Ja process ražošanas līnijā ir nemainīgs, veic tikai vienu pārbaudes testu;
  - (b) rotācijas ar lieci tests saskaņā ar 6. pielikumu;
  - (c) ripošanas tests saskaņā ar 7. pielikumu;
  - (d) triecientests saskaņā ar 8. pielikumu.
- 6.5.2.2. Noņemama loka riteņi

- (a) korozijas tests saskaņā ar 5. pielikumu;
- (b) rotācijas ar lieci tests saskaņā ar 6. pielikumu;
- (c) ripošanas tests saskaņā ar 7. pielikumu;
- (d) triecientests saskaņā ar 8. pielikumu;
- (e) pārbaude ar mainīgu griezes momentu saskaņā ar 9. pielikumu.

6.5.3. Magnija sakausējuma riteņi

6.5.3.1. Viengabala riteņi

- (a) korozijas tests saskaņā ar 5. pielikumu;
- (b) rotācijas ar lieci tests saskaņā ar 6. pielikumu;
- (c) ripošanas tests saskaņā ar 7. pielikumu;
- (d) triecientests saskaņā ar 8. pielikumu.

6.5.3.2. Noņemama loka riteņi

- (a) korozijas tests saskaņā ar 5. pielikumu;
- (b) rotācijas ar lieci tests saskaņā ar 6. pielikumu;
- (c) ripošanas tests saskaņā ar 7. pielikumu;
- (d) triecientests saskaņā ar 8. pielikumu;
- (e) pārbaude ar mainīgu griezes momentu saskaņā ar 9. pielikumu.

6.6. Ja riteņu ražotājs iesniedz pieteikumu riteņu sērijas tipa apstiprinājumam, šīs sērijas katram riteņu tipam nav nepieciešams veikt visus testus. Paraugu izvēli var veikt pēc apstiprinātājas iestādes vai ieceltā tehniskā dienesta ieskatiem nejaušas izlases kārtībā (skatīt šo noteikumu 6. pielikuma 4. punktu).

6.7. Lai garantētu atbilstošu uzmontēšanu transportlīdzeklim, daļēji atveidoti rezerves riteņi atbilst šādām prasībām.

6.7.1. EEK apstiprinātu riteņu nominālais loka diametrs, nominālais loka platums un nominālais uzsēdinājums ir tāds pats kā ražotāja rezerves ritenis.

- 6.7.2. Riteņi ir derīgi visu riepu izmēru apzīmējumu riepām, kādus sākotnēji norādījis attiecīgā modeļa transportlīdzekļa ražotājs.
- 6.7.3. Riteņa/transportlīdzekļa piemērotības pārbaudes un attiecīgā dokumentācija uzskaitīta 10. pielikumā.
7. RITEŅA APSTIPRINĀJUMA PĀRVEIDOJUMI UN ATTIECINĀJUMS UZ CITU TIPU
- 7.1. Par katru riteņa tipa pārveidojumu ziņo apstiprinātājai iestādei, kura sniegusi tipa apstiprinājumu. Apstiprinātāja iestāde var:
- 7.1.1. vai nu uzskatīt, ka veiktās izmaiņas nerada kaitīgu ietekmi un ka jebkurā gadījumā riteņa tips joprojām atbilst prasībām;
- 7.1.2. vai pieprasīt jaunu testu.
- 7.2. Par apstiprinājuma apstiprināšanu vai noraidīšanu, norādot izmaiņas, paziņo nolīguma dalībvalstīm, kuras piemēro šos noteikumus, saskaņā ar 4.3. punktā noteikto kārtību.
- 7.3. Kompetentā iestāde, kas izsniedz apstiprinājuma attiecinājumu uz citu tipu, piešķir sērijas numuru katrai attiecinājuma uz citu tipu paziņojuma veidlapai.
8. RAŽOJUMU ATBILSTĪBA
- 8.1. Ražojumu atbilstības pasākumiem jābūt saskaņā ar nolīgumā — E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2, 2. pielikums — norādītajiem.
- 8.2. Iestāde, kura piešķirusi tipa apstiprinājumu jebkurā laikā var pārbaudīt atbilstības kontroles metodes, kādas izmanto katrā ražošanas vietā. Šādas pārbaudes parasti veic reizi divos gados.
9. SANKCIJAS PAR RAŽOJUMU NEATBILSTĪBU
- 9.1. Apstiprinājumu, kas saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirts riteņa tipam, var anulēt, ja netiek izpildītas iepriekšminētās prasības vai ritenis, uz kura ir marķējums, neatbilst apstiprinātajam tipam.
- 9.2. Ja nolīguma līgumslēdzēja puse, kura piemēro šos noteikumus, anulē apstiprinājumu, ko tā iepriekš piešķirusi, tā izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst šo noteikumu 1. pielikumā dotajam paraugam, informē citas nolīguma līgumslēdzējas puses, kuras piemēro šos noteikumus.
10. RAŽOŠANAS GALĪGA PĀRTRAUKŠANA

Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā pārtrauc ražot saskaņā ar šiem noteikumiem

apstiprinātos riteņus, tas par šo faktu informē iestādi, kura piešķir apstiprinājumu. Saņemot attiecīgu paziņojumu, šī iestāde, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst šo noteikumu 1. pielikumā dotajam paraugam, informē pārējās puses, kuras piemēro šos noteikumus.

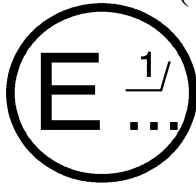
11. PAR APSTIPRINĀJUMA TESTU VEIKŠANU ATBILDĪGO TEHNISKO DIENESTU UN ADMINISTRATĪVO STRUKTŪRVIENĪBU NOSAUKUMI UN ADRESES

Nolīguma līgumslēdzējas puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam par apstiprinājuma testu veikšanu atbildīgo tehnisko dienestu nosaukumus un adreses, kā arī to administratīvo struktūrvienību nosaukumus un adreses, kuri piešķir apstiprinājumu un kuriem jānosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdota apstiprinājuma piešķiršanu, attiecinājumu uz citu tipu, noraidīšanu, anulēšanu vai ražošanas galīgu pārtraukšanu.

1. pielikums

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais formāts: A4(210 x 297 mm))

Izsniedzējs: iestādes nosaukums:

.....

par: 2/

APSTIPRINĀJUMA PIEŠKIRŠANU
 APSTIPRINĀJUMA ATTIECINĀJUMU UZ CITU TIPU
 APSTIPRINĀJUMA NORAIĀDĪŠANU
 APSTIPRINĀJUMA ANULĒŠANU
 RAŽOŠANAS GALĪGU PĀRTRAUKŠANU

riteņa tipam, saskaņā ar Noteikumiem Nr. XY

Apstiprinājums Nr. ....

Attiecinājums uz citu tipu Nr. ....

1. Riteņa ražotājs: .....
2. Riteņa tipa apzīmējums: .....
- 2.1. Rezerves riteņu kategorija: .....
- 2.2. Konstruktijas materiāls: .....
- 2.3. Ražošanas metode: .....
- 2.4. Loka profila apzīmējums: .....
- 2.5. Riteņa uzsēdinājums: .....
- 2.6. Riteņa stiprinājums: .....
- 2.7. Maksimālā slodze: .....
3. Ražotāja adrese: .....
4. Ja piemērojams, ražotāja pārstāvja vārds un adrese: .....
5. Datums, kurā ritenis iesniegts apstiprinājuma testiem: .....
6. Par apstiprinājuma testiem atbildīgais tehniskais dienests: .....
7. Tehniskā dienesta izsniegta testa ziņojuma datums: .....
8. Tehniskā dienesta izsniegta testa ziņojuma numurs: .....
9. Piezīmes: .....
10. Apstiprinājums piešķirts/noraidīts/attiecināts uz citu tipu/anulēts 2/: .....
11. Attiecināšanas uz citu tipu pamatojums (i) (ja nepieciešams): .....
12. Vieta: .....
13. Datums: .....
14. Paraksts/vārds: .....
15. Šim paziņojumam pievienots dokumentu saraksts, kas deponēti administratīvajā iestādē, kura piešķirusi apstiprinājumu, un ko var saņemt pēc pieprasījuma.

1/ Valsts, kas piešķirusi apstiprinājumu, pazīšanas numurs.2/ Nevajadzīgo svītrot.

2. pielikums

MARĶĒJUMA IZVIETOJUMS

Ritenis, kuram ir šāds marķējums, ir apstiprināts Itālijā (E3) ar apstiprinājuma numuru 001148.

Apstiprinājuma numura pirmie divi cipari norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Noteikumu Nr. XY prasībām to sākotnējā redakcijā.

Apstiprinājuma marķējums, noteikumu numurs un apstiprinājuma numurs var atrasties atstatu cits no cita, ievērojot to secību.

3. pielikums

RITEŅU MARĶĒJUMU IZKĀRTOJUMS

Saskaņā ar šiem noteikumiem riteņiem piemērojamā marķējuma piemērs.

ABCDE 5 ½ J x 14 FH 36 01 99 ab123

Šajā marķējuma piemērā definēts šāds ritenis:

ražotājs ABCDE

ar loka profila apzīmējumu (5½ J)

viengabala konstrukcija (x)

ar nominālu loka diametru, kods (14)

ar nesimetrisku ligzdu izvietošanu (bez zīmes)

ar plakanu formu tikai vienā riepas borta zonas pusē (FH) — apzīmējums ir fakultatīvs

ar riteņa uzsēdinājumu 36 mm

ražots 1999. gada janvārī (0199)

ražotāja daļas numurs (ab123)

Loka apzīmējumā šādā secībā iekļauj loka profila apzīmējumu, konstrukciju, nominālo loka diametra kodu, ligzdas atrašanās vietu un riepas borta apveidu, kā parādīts piemērā 5½ J x 14 FH. Ir atļauts šo secību mainīt apgrieztā secībā attiecībā uz pirmajiem trim elementiem, piemēram, 14 x 5½ J FH.

Riteņa uzsēdinājuma marķējums, ražošanas datums un ražotāja nosaukums var atrasties atstatu no loka apzīmējuma.

4. pielikums

MATERIĀLU TESTS

Veic šādas metalurģiskas pārbaudes un ziņo par to rezultātu.

Materiāls	Tests
Alumīnija sakausējums	a, c, e
Magnija sakausējums	a, c, e
Tērauds	a, b, d

- (a) Izejmateriāla ķīmiskā pārbaude.
- (b) Mehānisko raksturlielumu ($R_{p0,2}$, R_m , un A) tests attiecībā uz materiāliem:
- pagarinājums procentos pēc laušanas (A): etalona garuma pastāvīgais pagarinājums pēc laušanas ($L_u - L_o$), kas izteikts procentos no oriģinālā garuma (L_o),
kur
oriģinālais etalona garums (L_o): etalona garums pirms spēka pielikšanas,
beigu etalona garums (L_u): etalona garums pēc testa gabala pārraušanas;
  - standarta stiprība, neproporcionāls pagarinājums (R_p): spriedze, pie kuras neproporcionālais pagarinājums ir vienāds ar norādīto proporcionālo ekstensometra etalona garumu (L_e). Aiz izmantotā simbola atrodas sufikss, kurš norāda iepriekš noteikto proporcionālo ekstensometra etalona garumu, piemēram: $R_{p0,2}$;
  - stiprības robeža (R_m): spriedze, kas atbilst maksimālajam spēkam (F_m).
- (c) Testa paraugu mehānisko raksturlielumu ($R_{p0,2}$, R_m , un A) tests, paraugi ņemti no rumbas montāžas vietas un diskā pie loka pārejas vietas vai bojājuma vietā, ja tāda ir.
- (d) Metalurģisko defektu un izejmateriālu struktūras pārbaude.
- (e) Metalurģisko defektu un paraugu struktūras pārbaude, paraugi ņemti no rumbas uzmontēšanas vietas un diskā pie loka pārejas vietas vai bojājuma vietā, ja tāda ir.

5. pielikums

KOROZIJAS TESTS

1. Veic 384 stundas ilgu testu ar sāls izsmidzināšanu saskaņā ar ISO 9227.
- 1.1. Parauga sagatavošana

No ražošanas ņemts paraugs ar apstrādātu virsmu tiek sabojāts šķērsām sagraizot un pakļaujot akmens triecieniem (ISO 565), lai izveidotu bojājošus apstākļus, kādiem pakļauti transportlīdzekļi normālas lietošanas laikā (bojājumi ir ap loka atloku un riteņa iekšpusē).

- 1.2. Testa norise

Uz paraugs ar apstrādātu virsmu veic sāls izsmidzināšanas testu, kura laikā paraugs un jebkuras detaļas, ar kurām tas parasti atrodas kontaktā, tiek stateniski novietotas sāls izsmidzināšanas testa veikšanas aprīkojumā. Riteni ik pēc 48 stundām pagriež pa 90°.

- 1.3. Novērtējums

Izvērtē atsevišķus elementus, kuri var ietekmēt koroziju (segumi, skrūves, cinka vai kadmija kopnes, sakausējumu izolācijas klājumi utt.)

Lai parādītu materiāla defektus, testa dokumentos iekļauj fotogrāfijas, kurās parādīti galvenie korozijas punkti, kas mehāniski izmāzgāti.

Pēc 192 testa stundām nedrīkst būt ievērojamas korozijas pazīmes. Korozija pēc 384 stundām nedrīkst būt neatgriezeniski ietekmējusi riteņa funkcionalitāti, montāžas detaļas un riepas bortu. To apstiprina ar rotācijas ar lieci testu saskaņā ar 6. pielikumu vai ar ripošanas testu saskaņā ar 7. pielikumu, atkarībā no korozijas atrašanās vietas.

6. pielikums

ROTĀCIJAS AR LIECI TESTS

1. Testa apraksts

Rotācijas ar lieci testa laikā tiek simulēti sānspēki, kas iedarbojas uz riteni tam griežoties pa līkni. Testē četrus riteņu paraugus, divus pie 50 % maksimālā sānu spēka un divus pie 75 % maksimālā sānu spēka. Riteņa loks ir stingri piestiprināts pie pārbaudes stenda un rumbas piestiprinājuma zonā tiek pielikts lieces moments M_b (t.i., pieliekot slodzes sviru ar atloku, kurai ir tāds pats efektīvais diametrs, kā transportlīdzeklim, kuram ritenis ir paredzēts). Vieglo sakausējumu riteņus piestiprina, izmantojot iekšējā loka atloku ar diviem pusapaļiem atlokiem.

Ja izmanto citas piestiprināšanas ierīces, jāpierāda to ekvivalenci.

Skrūves jeb stiprinājuma uzgriežņi tiek pievilkti līdz transportlīdzekļa ražotāja norādītajam griezes momentam un atkārtoti pievilkti pēc aptuveni 10 000 cikliem.

2. Lieces momenta aprēķina formula

Vieglajiem automobiļiem un bezceļa transportlīdzekļiem:

$$M_{bmax} = S * F_v (\mu * r_{dyn} + d)$$

M_{bmax} = maksimālais atsaucis lieces moments [Nm]

F_v = riteņa maksimālā slodze [N]

r_{dyn} = lielākās riepas, kas ieteikta ritenim dinamiskais rādiuss [m]

d = uzsēdinājums [m]

μ = berzes koeficients

S = drošības koeficients

3. Testu veic ar divām procentu vērtībām (50 procenti un 75 procenti) no maksimālā momenta un pamatojoties uz šādiem standartiem

Berzes koeficients	0,9
Drošības koeficients	2,0
Nominālie cikli minūtē	Ciklu skaits minūtē var būt maksimālais iespējamais, bet ārpus testa iekārtas rezonanses frekvences.

Transportlīdzekļa kategorija	Alumīnijs / Magnijs		Tērauds	
	M ₁ un M ₁ G	O ₁ un O ₂	M ₁ un M ₁ G	O ₁ un O ₂
Min. cikli ar 75 procentiem M _{bmaX}	2,0*10 ⁵	0,66*10 ⁵	6,0 * 10 ⁴	2,0*10 ⁴
Min. cikli ar 50 procentiem M _{bmaX}	1,8*10 ⁶	0,69*10 ⁶	6,0*10 ⁵	2,3*10 ⁵
Pieņemšanas robeža	Ass nobīde ne vairāk kā 10 procenti no nobīdes, kas izmērīta pēc aptuveni 10 000 cikliem.			
	Tehniskas plaisas nav pieļaujamas.		-	
Savilces griezes momenta, kas sākotnēji piemērots riteņa tapskrūvēm un uzgriežņiem ^{1/} , pieļaujamais zudums	Maksimāli 30 procenti			

4. Riteņu tipu sērijas testu grafiks

Viena tipa riteņus (2.2. punkts), kuriem ir atšķirīgas uzsēdinājumu vērtības, var grupēt izmantojot augstāko testa lieces momenta vērtību saskaņā ar šo norādīto testa grafiku. Riteņu variantus ar lielākām atverēm iekļauj testā. Neizdošanās gadījumā testē nākamās paraugus.

Nepieciešamie testi

Testējamo riteņu skaits	Rotācijas ar lieci tests	
	Īsais tests	Garais tests
Mīnīmālais efektīvai diametrs	1	1
Maksimālais efektīvais diametrs, ja ir tika viens efektīvais diametrs	1	1
	2	2
Uzsēdinājuma variācijas līdz 2 mm	—	—
No 2 mm līdz 5 mm	1	—
> 5 mm	1	1

Veicamie testi, ja maksimālā riteņa pieļaujamā slodze pēc tam pieaug.

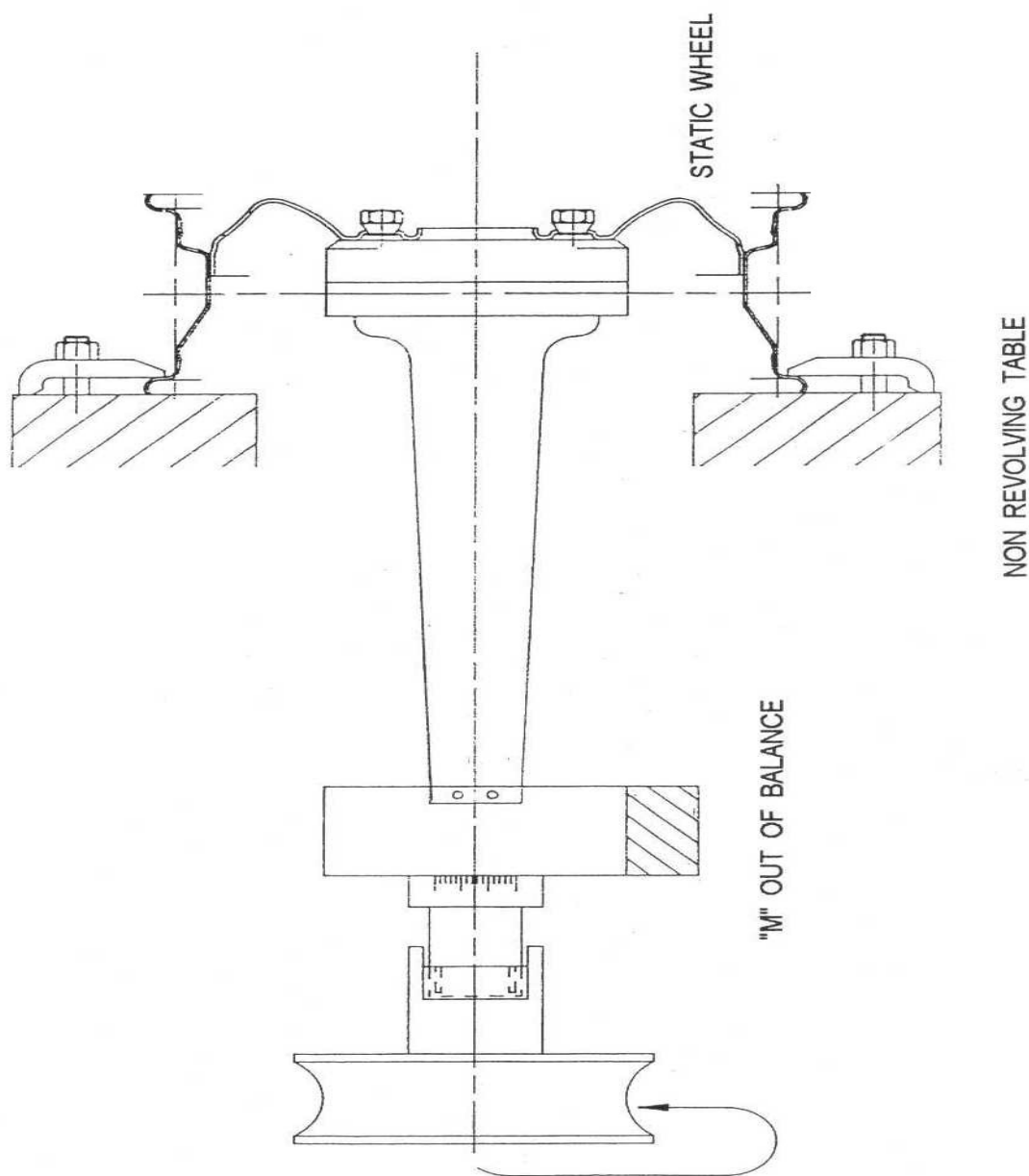
^{1/} Pārbauda riteņa stiprinājuma savilces griezes momenta zudumu to pievelkot no jauna, nevis izmērot griezes momentu, kas nepieciešams, lai atbrīvotu stiprinājumu.

Ja iegūtais testa lieces moments palielinās maksimāli par 10 procentiem.	1	1
--	---	---

Īsais tests = rotācijas ar lieci tests ar 75 procentiem no $1 M_{bmax}$
(aprēķināts maksimālajai riteņa slodzei)

Garais tests = rotācijas ar lieci tests ar 50 procentiem no M_{bmax}

Ja testēšanas momentu palielina par vairāk nekā par 10 procentiem, salīdzinot ar pirmo apstiprinājumu, visu programmu atkārt.

Rotācijas ar lieci testa ierīces paraugs

<u>Paskaidrojumi</u>	
Static wheel	Nekustīgs ritenis
“M” out of balance	„M” nav līdzsvarā
Non revolving table	Galds, kas testa laikā nekustas

7. pielikums

RIPOŠANAS TESTS

1. Testa apraksts

Ripošanas testā spriedze uz riteni, braucot taisni uz priekšu, tiek simulēta, pārbaudot riteņa ripošanu pret rumbu, kuras minimālais ārējais diametrs ir 1,7 m ārējā ripošanas testa gadījumā vai minimālais iekšējais diametrs, kas iekšējā ripošanas testa gadījumā vienāds ar riepas dinamiskā rādiusa daļījumu ar 0,4. Pārbauda divus riteņus.

2. Testa slodzes aprēķina formula

Visiem transportlīdzekļu tipiem	$F_p = S * F_v$
---------------------------------	-----------------

F_p	=	testa slodze [N]
F_v	=	riteņa maksimālā slodze [N]
S	=	drošības koeficients

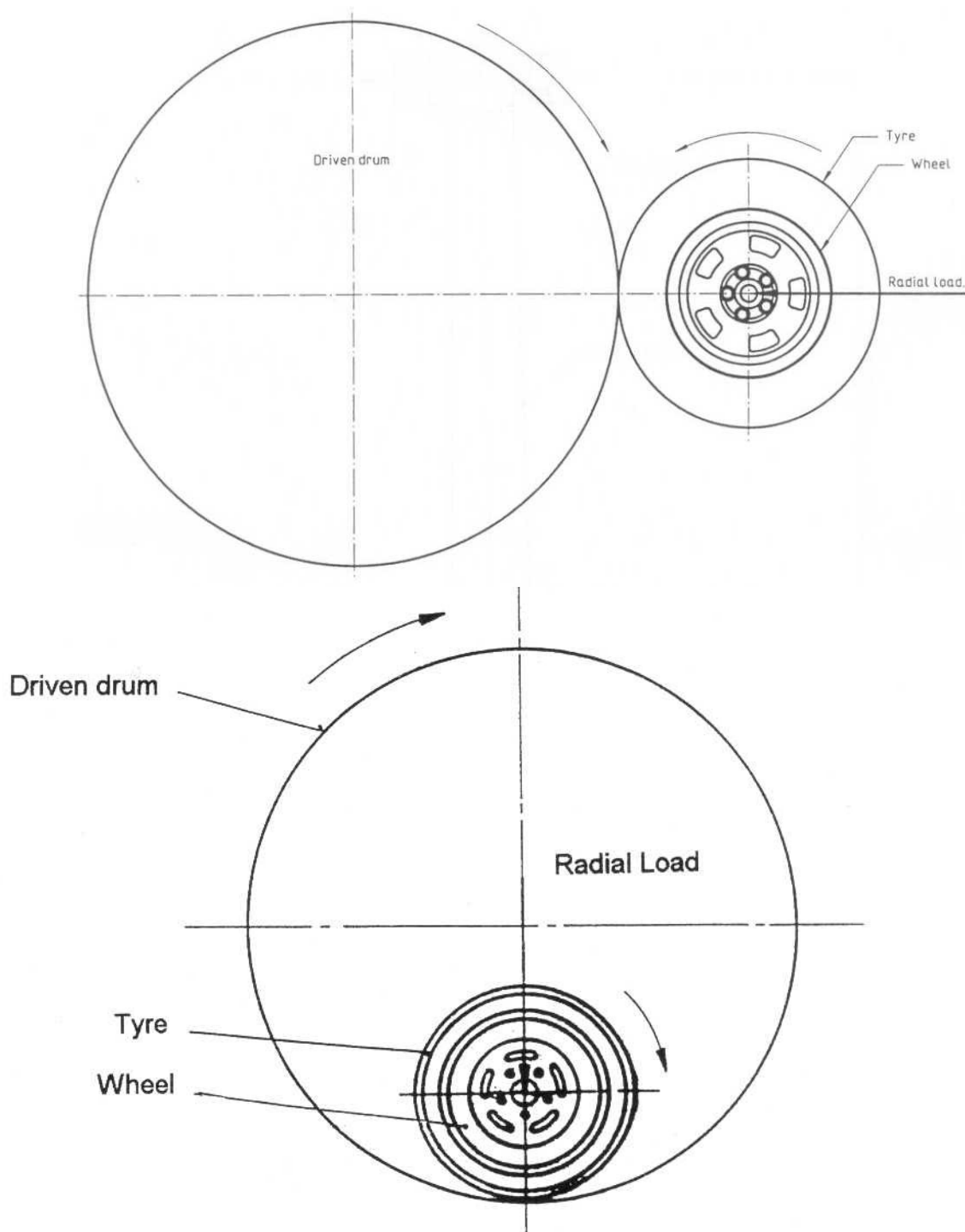
3. Testu norise un prasības

Testus veic pamatojoties uz šādām specifikācijām

	M ₁ un M ₁ G	O ₁ un O ₂
Ripošanas virziens	Taisni	
Drošības koeficients — S	2,5 2,25 <u>1/</u>	2,0
Riepas	Ņemtas no normālas (sērijveida) produkcijas un, ja iespējams, ar maksimālo ritenim ieteikto nominālā šķērsriezuma platumu	
Testa ātrums, km/h	Maksimālais pieļaujamais riepai, kas izteikts ar ātruma indeksu, parasti 60—100 km/stundā	
Ripošanas attāluma ekvivalents	2000 km 1000 km <u>1/</u>	2000 km 1000 km <u>1/</u>
Riepas spiediens testa sākumā (netiek pārbaudīts vai kontrolēts testa laikā)	Normāls lietojums: Līdz 160 kPa Vairāk kā 160 kPa	ripošanas testa spiediens 280 kPa min. 400 kPa
Pieņemšanas robeža	Tehniskas plaisas un/vai gaisa noplūde nav pieļaujama.	
Savilces griezes momenta, kas sākotnēji piemērots riteņa tapskrūvēm un uzgriežņiem <u>2/</u> , pieļaujamais zudums	≤ 30 procenti	

1/ Viegļajiem automobiļiem ar tērauda disku riteņiem.

2/ Pārbauda riteņa stiprinājuma savilces griezes momenta zudumu, pievelkot atkārtoti, nevis izmērot griezes momentu, kas nepieciešams, lai atbrīvotu stiprinājumu.

Ripošanas testa ierīces piemēri.

Paskaidrojumi:	
Driven drum	Ritoša rumba
Tyre	Riepa
Wheel	Ritenis
Radial load	Radiālā slodze

8. pielikums

TRIECIENTESTS

1. Testa apraksts

Pārbauda riteņa stiprību attiecībā uz plaisām malās un citās kritiskās vietās, ritenim atsitoties pret šķērsli. Lai parādītu nepieciešamo pretestību plaisām, jāveic triecientests saskaņā ar 8. pielikuma 1. papildinājumu.

2. Testa slodzes aprēķināšanas formula

$$D = 0,6 * F_v / g + 180 \text{ [kg]}$$

$$D = \text{krītošas masas vērtība [kg]}$$

$$F_v = \text{maksimālā riteņa slodze [N]}$$

$$g = \text{paātrinājums gravitātes ietekmē } 9,81 \text{ m/s}^2$$

3. Testu norise un prasības

	M1 un M1G
Procedūra un prasības	Saskaņā ar 8. pielikuma 1. papildinājumu
Riepu spiediens	Riepu ražotāja ieteiktais riepu spiediens, kas pamatots ar slodzes indeksu un maksimālo transportlīdzekļa ātrumu, bet vismaz 200 kPa.
Riepas	Riepas ņemtas no parasta (sērijveida) ražojuma ar minimālo šķērsriezuma platumu un minimālo ripošanas perimetru riepu sērijai, kas ieteikts konkrētajam ritenim.
Pieņemšanas kritēriji	Testu uzskata par apmierinošu, ja riteņa virsmā neparādās neviena redzama plaisa un spiediens riepiņā nezūd vienas minūtes laikā pēc testa pabeigšanas. Plaisas un ierobojumi, kuri radušies tieša kontakta ietekmē ar krītošu masu, ir pieņemami. Ja riteņu ar nomontējamiem lokiem vai citām sastāvdaļām, kuras iespējams nomontēt, vītņotie savienojumi, kuri ir tuvu spieķim vai ventiļa caurumiem, neiztur pārbaudi, ritenis uzskatāms par tādu, kurš nav izturējis testu.
Pārbaudāmo paraugu skaits	Viens katrai triecienu vietai.
Triecienu vietas	Viena ir vietā, kur spieķus stiprina pie loka, un nākamā ir vietā starp diviem spieķiem, ļoti tuvu ventiļa atverei. Ja iespējams, triecienu virziens nedrīkst sakrist ar radiālo līniju starp stiprinājuma vietu un riteņa centru.

4. Riteņu tipu sērijas testu grafiks

Nepieciešamie testi

Pārbaudāmie riteņi	Triecientests
Minimālais stiprinājuma vietu efektīvais diametrs	Viens katrai trieciena pozīcijai
Maksimālais stiprinājuma vietu efektīvais diametrs	Viens katrai trieciena pozīcijai

8. pielikums — 1. papildinājums

VIEGLIE AUTOMOBILI — VIEGLMETĀLA SAKAUSĒJUMA RITENI — TRIECIENTESTS

1. DARBĪBAS JOMA

Šajā pielikumā noteikta laboratorijas testa norise, kuru veic ritenim, kas ražots pilnībā vai daļēji no vieglmetālu sakausējumiem, lai izvērtētu tā īpašības aksiālās (sānu) ietves malas trieciena gadījumā. Tas paredzēts vieglo automobiļu pārbaudei, lai veiktu riteņa atlases un/vai kvalitātes pārbaudi.

2. TESTA APRĪKOJUMS

2.1. Jauni riteņi ar uzmontētām riepām, pilnībā apstrādāti, kas ir tādu riteņu, kas paredzēti vieglajiem automobiļiem, paraugi.

2.2. Trieciena slodzes testa ierīce ar vertikāli darbojošos bloķēšanas mehānismu, kura trieciena virsma ir vismaz 125 mm plata un vismaz 375 mm gara, un asās malas laužas pa rādiusu vai nošķeltas saskaņā ar 1. attēlu. Krītošā masa, D , ar pielaidi ± 2 procenti, kas izteikta kilogramos, ir šāda:

$$D = 0,6 * F_{\sqrt{g}} + 180 \text{ [kg]},$$

kur $F_{\sqrt{g}}$ ir maksimālais kilogramos izteiktais statistiskā riteņa slogojums, kuru norādījis riteņa un/vai transportlīdzekļa ražotājs.

2.3. Masa 1000 kg.

3. KALIBRĒŠANA

Ar testa kalibrēšanas adapteru nodrošina, ka 1000 kg masa (2.3. punkts), kas pielikta vertikāli riteņa stiprinājuma centram, kā parādīts 2. attēlā, rada $7,5 \text{ mm} \pm 0,75 \text{ mm}$ novirzi, mērot no balsta centra.

4. TESTA PROCEDŪRA

4.1. Testa riteni un riepu uzmontē (2.1. punkts) testa iekārtā (2.2. punkts) tā, lai trieciena slogojums tiek pielikts riteņa loka apmalei. Riteni uzmontē $13^\circ \pm 1^\circ$ leņķī pret vertikāli ar tā augstāko punktu pret bloķēšanas mehānismu.

Riepa, kas uzmontēta uz testa riteņa, ir mazākā nominālā šķērsriezuma platuma bezkameras radiālā karkasa kārtas riepa, kura paredzēta izmantošanai tieši šim ritenim. Spiediens riepās ir tāds, kādu norādījis transportlīdzekļa ražotājs vai, ja šādu specifikāciju nav, spiediens ir 200 kPa.

Testa vides temperatūrai visa testa laikā ir no 10 °C līdz 30 °C.

- 4.2. Nodrošina, lai ritenis ir uzmontēts uz rumbas armatūras ar izmēriem piemērotu stiprinājumu, kāds tiktu izmantots arī montējot riepu uz transportlīdzekļa. Manuāli pievelk stiprinājumus līdz ieteiktajai vērtībai vai izmantojot transportlīdzekļa vai riteņa ražotāja ieteikto metodi.

Tā kā riteņa centra elementi var būt atšķirīgi dizaina dēļ, uz riteņa loka perimetra pārbauda pietiekami daudz vietu, lai nodrošinātu, ka centra elementu integritāte ir novērtēta. Katru reizi lieto jaunu riteni.

Pārbaudot spieķus, jāizvēlas tas spieķis, kuram vistuvāk atrodas bultskrūvei paredzētā vieta.

- 4.3. Nodrošina, lai bloķētājs ir virs riepas un daļēji nosedz loka atloku par $25 \text{ mm} \pm 1 \text{ mm}$. Bloķētāju paceļ $230 \text{ mm} \pm 2 \text{ mm}$ augstumā virs loka atloka augstākās daļas un ļauj krist.

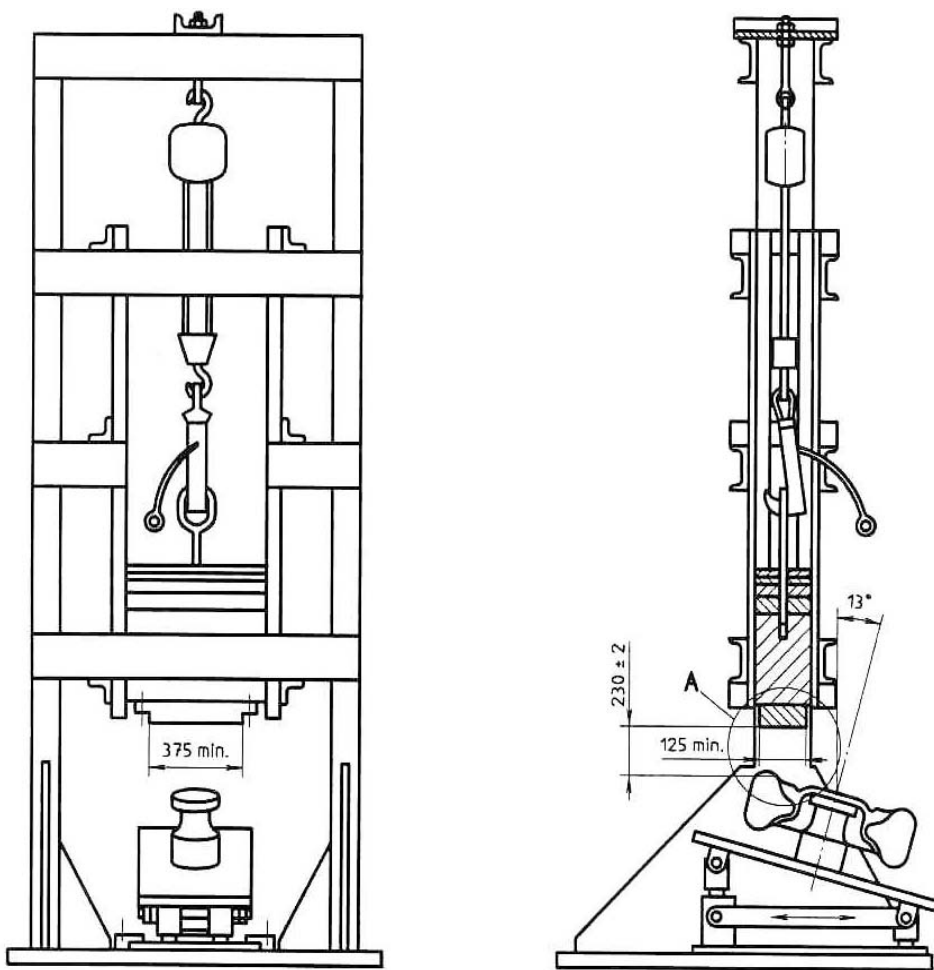
5. KRITĒRIJI, SASKAŅĀ AR KURIEM RITENIS NAV IZTURĒJIS PĀRBAUDI

Uzskatāms, ka ritenis nav izturējis pārbaudi, ja:

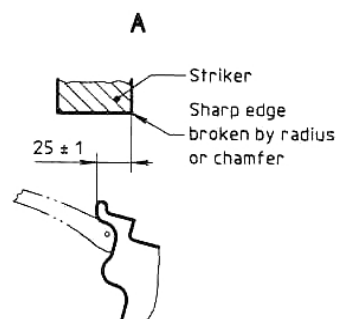
- (a) riteņa montāžas centra elementa šķērsgriezumā parādās redzamas plaisas;
- (b) centra elements atdalās no loka;
- (c) riepa zaudē visu spiedienu 1 minūtes laikā.

Nav uzskatāms, ka ritenis nav izturējis testu, ja riteņa montāžas deformāciju vai plaisas loka šķērsgriezumā ir radījusi bloķētāja virsmas plāksne.

Piezīme: testos izmantotās riepas un riteņi pēc tam nav izmantojami transportlīdzekļiem.

1. attēls — Trieciena slodzes testa aprīkojums

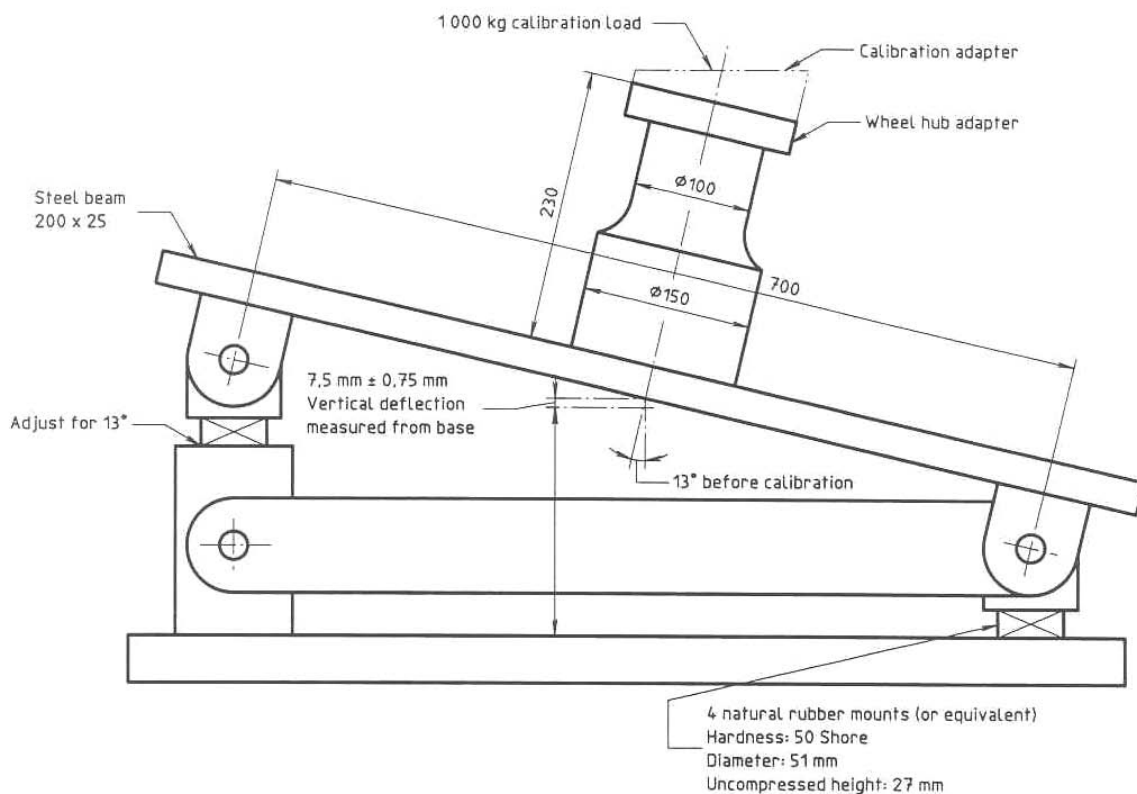

1. attēls – Detaļa A

Paskaidrojumi:

Striker	Triecienu virsma
Sharp edge broken by radius or chamfer	Asā mala laužta pa rādiusu vai nošķelta

Izmēri doti milimetros

2. attēls — Slodzes pielikšana riteņa stiprinājuma centrā

Paskaidrojumi:	
1000 kg calibration load	1000 kg kalibrēšanas masa
Calibration adapter	Kalibrēšanas adapters
Wheel hub adapter	Riteņa rumbas adapters
Steel beam	Tērauda plecs
Adjust for 13°	Noregulēt 13°
7,5 mm ± 0,75 Vertical deflection measured from base	7,5 mm ± 0,75 vertikālā izliece, mērot no pamatnes
13° before calibration	13° pirms kalibrēšanas
4 natural rubber mounts (or equivalent)	4 dabiskas gumijas paliktņi (vai ekvivalenti)
Hardness: 50 Shore	Cietība: 50 cietības klase

Diameter: 51 mm	Diametrs: 51 mm
Uncompressed height: 27 mm	Augstums nesaspiestā stāvoklī: 27 mm

Izmēri doti milimetros

9. pielikums

PĀRBAUDE AR MAINĪGU GRIEZES MOMENTU

2. Testa apraksts

Pārbaudē ar mainīgu griezes momentu, tiek simulēts griezes moments, kas iedarbojas uz riteņi bremzēšanas un paātrinājuma laikā. Parauga riteņus pārbauda pie katras procentuālās vērtības (50 procenti un 75 procenti) no maksimālā aprēķinātā griezes momenta. Katrs riteņa atloks ir stingri nofiksēts pie testa galda un uz to iedarbojas ar mainīgu griezes momentu $\pm M_T$, kuru pievada caur savienojuma virsmu, t.i., bremžu disku vai citām daļām.

2. Testa griezes momenta aprēķināšanas formula

$$M_T = S * F_v * r_{dyn}$$

kur:

M_T	=	testa griezes moments [Nm]
S	=	drošības koeficients
F_v	=	maksimālā riteņa slodze [N]
r_{dyn}	=	dinamiskais rādiuss [m]

Testus veic ar šādiem parametriem

Drošības koeficients S	1,0
Minimālais ciklu skaits ar ± 90 procentiem M_T	$2 * 10^5$
Minimālais ciklu skaits ar ± 45 procentiem M_T	$2 * 10^6$
Pieņemšanas kritēriji	Tehniskas plaisas nav pieļaujamas
Griezes momenta, kas sākotnēji piemērots riteņa tapskrūvēm un uzgriežņiem <u>1/</u> , pieļaujamais zudums	30 procenti

1/ Riteņa stiprinājuma savilces griezes momenta zudumu pārbauda, pievelkot atkārtoti, nevis izmērot griezes momentu, kas nepieciešams, lai atbrīvotu stiprinājumu.

10. pielikums

TRANSPORTLĪDZEKĻA PIEMĒROTĪBAS PĀRBAUDES UN DOKUMENTI

1. Piemērošana un montāžas informācija

Apstiprinātājai iestādei jāsniedz šādu informāciju, kas jāsniedz arī riteņa gala patērētājam.

1.1. Riteņa parametri

EEK apstiprinājuma numurs, riteņa tips un variants, starptautiskais loka apzīmējums (piemēram, 15 H2 x 5 ½ J) un uzsēdinājums.

1.2. Transportlīdzekļa parametri

Transportlīdzekļa ražotājs, transportlīdzekļa modeļa nosaukums un apraksts, transportlīdzekļa jauda un *VIN* klase, iekļaujot vismaz *WMI*, *VDS* un pirmo *VIS* zīmi, kas apzīmē modeļa gadu (skatīt ISO 3779–1983).

1.3. Papildu parametri: jebkuras norādītas īpašas prasības, īpaša montāža un tamlīdzīgi gadījumā, kad tiek izmantoti ražotāja rezerves riteņi, vai īpašas prasības EEK apstiprinātam riteņim.

1.4. Montāžas instrukcija: ieteikumi un drošības pasākumi montējot riteņi;

Jebkuru papildu vai aizvietojošu elementu izmantošana riteņu montēšanā, piemēram, garākas riteņa bultskrūves vai tapskrūves sakausējuma riteņiem;

Riteņa montāžas savilces griezes moments; jāpievērš uzmanība tam, ka šis aspekts ir svarīgs un ka labāk nepieciešams izmantot kalibrētu dinamometrisko atslēgu; instrukcija par nepieciešamību pievilkt riteņa stiprinājumu no jauna pēc nobrauktiem 50 km; atsaucis uz dekoratīvo disku izmantošanu un uzlikšanu, ja nepieciešams.

1.5. Pieteikuma struktūras un stiprinājumu informācijas tabulas paraugs.

Riteņa parametri (obligāts lauciņos, kas aizpildīti izceltiem burtiem)

ECE apstiprinājuma nr.	Riteņa veids	Izmērs	Uzsēdinājums	Pcd	Stiprinājuma caurumi <u>1/</u>
XY R-I 0001148	6014	6Jx14H2	38 mm	98 mm	4
Riteņa variants	Kontrol-tapas vieta	Riteņa marķējums	Atloka centra marķējums	Ass vietas diametrs	max. riteņa slodze, N
A	Jā	98-38	120-98	58.1 mm	5500

Transportlīdzekļa parametri

Ražotājs	Modeļa nosaukums	Veids	Jauda, kW	Identifikācija (VIN)		
				WMI	VDS	Gads(i)
FIAT	ALFA ROMEO 145/146	ALFA ROMEO 930	66-95	1C9	Y817H3	4

Papildu parametri

Atsauce	Parametrs
1/	Sfēriskas stiprinājuma skrūves

2. Papildu prasības

Riteņa skavas pārbaude

Riteņa iekšējā profila konstrukcijā (riteņa skavu skatīt 1. attēlā) jānodrošina pietiekama vieta bremzei, piekarei un stūrēšanas elementiem.

Gadījumos, kad riteņa skavas ir ārpus transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņa skavas, pārbaude nav nepieciešama.

Gadījumā, kur skava ir iekšpus transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņa skavas, veic riteņa darba spraugas pārbaudi attiecībā uz bremzi, piekari un stūrēšanas elementiem un vispārējiem zem šasijas elementiem, ņemot vērā riteņa balansēšanas atsvarus.

Ir jāatbilst šādiem kritērijiem:

Minimālā bremžu elementu brīvkustība (sliktākajā gadījumā, piemēram, ar jaunām bremžu starplikām): 3 mm 1/),

Minimālā piekares elementu brīvkustība (piem., augšējām un apakšējām piekares svirām): 4 mm,

Minimālā stūrēšanas elementu brīvkustība (piem., stūres stieņa un stūres mehānisma savienojumiem): 4 mm, un
Minimālā brīvkustība starp balansēšanas atsvariem un transportlīdzekļa elementiem: 2 mm.

Pārbaudi var veikt statistiski vai dinamiski. Ja dažādu transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņu spraugas ir mazākas kā iepriekšminētās, tās var pieņemt.

2.2. Ventilācijas atveru pārbaude

Apstiprināts ritenis nedrīkst samazināt bremžu efektivitāti salīdzinājumā ar ražotāja rezerves riteni. Siltuma novade no bremzēm uz tērauda riteņiem ir lielāka nekā vieglmetāla sakausējuma riteņiem. Ja transportlīdzekļa ražotāja rezerves ritenis ir paredzēts noteiktai gaisa cirkulācijai no bremzēm caur riteņa ventilācijas atverēm (piemēram, „vējdzirnavu” efekts) un ja ventilācijas atveru vieta daļēji atdarinātā rezerves ritenī ir mazāka kā attiecīgā transportlīdzekļa ražotāja rezerves ritenim, ir jāveic salīdzināšanas testu, lai izvērtētu bremžu efektivitāti.

Testu veic saskaņā ar Noteikumu Nr. 13 4. pielikuma 1.5. punkta prasībām: I tips — Sākotnējo īpašību zaudēšanas tests. Kritērijs ir bremžu temperatūra. Maksimālā izmērītā temperatūra (diski, cilindrs), izmantojot transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteni, nedrīkst pārsniegt apstiprināmā riteņa temperatūru.

Jāņem vērā arī dekoratīvie diski, kurus parasti uzmontē ritenim.

2.3. Riteņa montāža

Ieteicams izmantot transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņa montāžas elementus.

Jebkurus īpašus riteņa montēšanas elementus jāvar uzmontēt daļēji atveidotam rezerves ritenim bez īpašu izmaiņu veikšanas. Parastais riteņa stiprinājumu skaits, piemēram, 4 vietas, 5 vietas un tā tālāk, nav maināms. Riteņa stiprinājumi nedrīkst traucēt citiem elementiem, piemēram, bremžu elementiem. Attiecībā uz riteņa bultskrūvēm, uzgriežņiem un tapskrūvēm, vītnes sazobes garumam jābūt vienādam ar to, kādu sasniedz transportlīdzekļa ražotāja rezerves ritenis un riteņa stiprinājumi.

Bultskrūvju/uzgriežņu profils ir savietojams ar lokalizācijas vietas profilu apstiprinātajā ritenī. Riteņa stiprinājumu sastāvdaļām izmantotajam materiāls ir vismaz ekvivalents transportlīdzekļa ražotāja rezerves riteņa stiprinājuma materiālam.

1/ Ieteicams izmantot transportlīdzekļa ražotāja bremžu sastāvdaļu profilus un riteņa skavas. Tomēr ir nepieciešama uzraudzība ekspluatācijas laikā, bremžu daļu un/vai oriģinālā aprīkojuma riteņa skavu iespējamu izmaiņu dēļ transportlīdzekļa ražošanas laikā.

Gadījumos, kad tiek nodrošināti riteņa aksesuāri, nodrošina arī ar nepieciešamiem īpašiem montāžas un demontāžas instrumentiem.

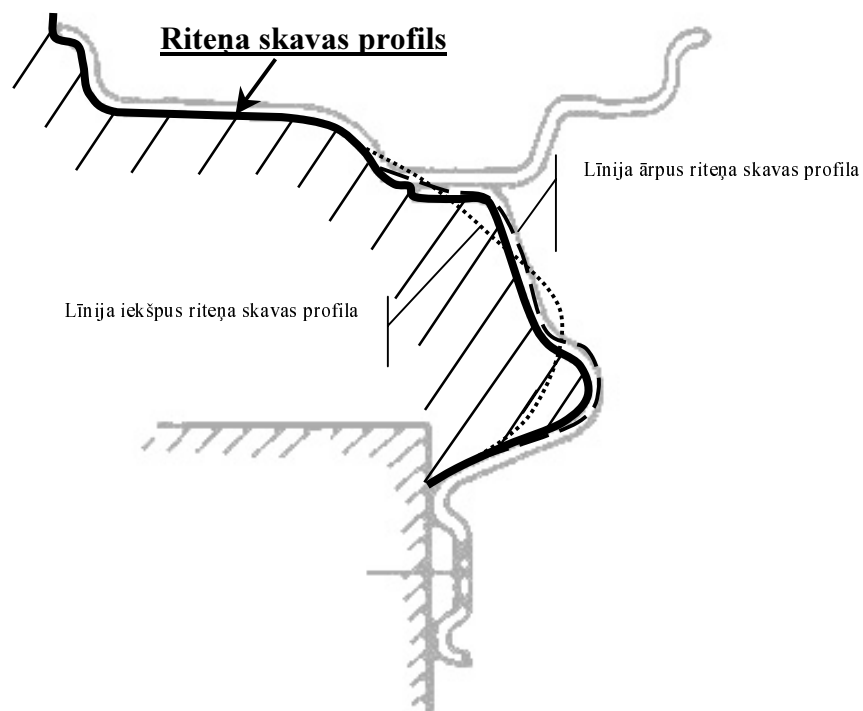
Ja tiek piegādāti dažādi riteņa stiprinājuma elementi, par tiem uzrāda 1.2. punktā norādīto informāciju, un nodrošina nepieciešamos montāžas instrumentus.

2.4. Ārējās projekcijas

Apstiprināts ritenis, kas uzmontēts transportlīdzeklim, kopā ar jebkuriem nepieciešamiem riteņa aksesuāriem, nedrīkst radīt apdraudējumu. Ievēro Noteikumu ECE-R26 prasības.

2.5. Dažādi

Testa ziņojumā ietver detalizētu informāciju par veiktajām pārbaudēm un to rezultātiem. Tas apstiprina, ka pārbaudītais ritenis atbilst prasībām.

1. attēls. Riteņa iekšējais profils, tajā skaitā iekšējo un ārējo situāciju piemēri